

Enderrock | Joaquim Vilarnau | Actualitzat el 29/04/2021 a les 17:30

?La veritable història d'«El bandoler» de Lluís Llach

La cançó està inspirada en Joan Serra, que va tenir atemorida la zona de Valls a principis del segle XIX i va ser penjat a la forca el 4 de maig de 1815

Lluís Llach | Arxiu Lluís Llach

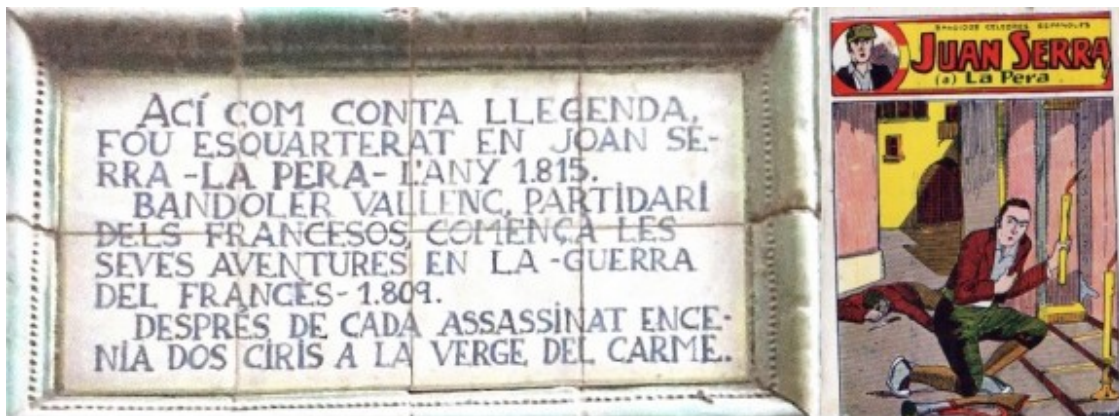
Una de les primeres cançons d'èxit de **Lluís Llach** va ser ?El bandoler?. Era la peça que obria el seu segon EP, que també contenia ?La meva terra? i ?Se'n va content?. Una cançó en la qual **Llach** canta amb dues tessitures de veu ben diferents. La lletra va tenir petites modificacions al llarg del temps. A la contracoberta d'aquest disc, l'autor explicava la gènesi de la cançó: ?Un amic de Valls em deixà un llibre que tractava dels mossos d'esquadra i dels bandolers del segle passat, i hi vaig trobar la història del bandoler Joan Serra; el seu caràcter em va impressionar, se m'acudí una lletra i al damunt vaig posar-hi una música, procurant que tingués tants contrastos com el personatge i els canvis de veu fossin molt marcats. Així va néixer «El bandoler»?.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=coECmNmL4M>

Però, qui va ser Joan Serra? Per què l'anomenaven 'La Pera'? Sembla que va néixer a Valls el 7 de setembre de 1791. Quan tenia deu anys va entrar a uns terrenys del Mas Robuster, als afores de Valls, amb uns amics. El propietari els va sorprendre furtant peres i els va perseguir. Serra s'hi va encarar i va rebre un mastegot. El futur bandoler va respondre amb una frase lapidària: ?Els nens es fan grans i no oblidaré el que ha passat?.

La seva vida va canviar definitivament el 30 de desembre de 1809. Eren els temps de la guerra del Francès, i Serra havia estat reclutat feia molt poc. Aquell dia es va oferir per portar el fusell i en obtenir-lo va disparar i matar el caporal Francesc Rosell, qui l'havia amonestat verbalment per

haver pres una barretina a Vila-rodon. Serra es va escapar, va canviar de bàndol i es va unir a un grup d'afrancesats amb carta blanca per a fer el que els vingués de gust. Els anomenaven els caragirats. Segons la llegenda, Serra es va distingir per la seva crueltat: matava pel gust de matar i trobava plaer en veure morir les seves víctimes. Això sí, abans de cada assassinat deixava temps a la víctima per resar un Credo i després posava dos ciris a la Verge del Carme de Valls.

Placa a Valls i revista amb les aventures de La Pera

Un dia de novembre de 1814, Serra va tornar al Mas Robuster. Va anar a cercar el pagès, li va recordar la seva trobada de 14 anys abans i el va estomacar i malferir fins a creure'l mort. Però el propietari del Mas encara va tenir temps, enmig de l'agonia, d'explicar la història a uns coneguts que el van anar a auxiliar. Per aquells fets, per haver matat un home per una pera, li va quedar el malnom: La Pera.

En La Pera també va estimar. Es va enamorar d'una noia anomenada Maria, del Mas d'en Simó. Va ser en aquest indret que va ser detingut el 4 de maig de 1815. La seva execució no es va produir fins al 19 de desembre. El van sentenciar per la mort de tres persones i l'incendi de tres masos. Curiosament, entre les morts que se li van imputar no hi havia la del pagès del Mas Robuster que va donar origen al seu malnom. Diuen les cròniques que aquell dia, Valls es va omplir de gent que volia seguir el final del bandoler. Joan Serra 'La Pera' va ser penjat a la forca i posteriorment esquarterat. A Valls hi ha una placa a la cruïlla dels carrers Carnisseria i Sant Antoni que indica el suposat lloc on va ser esquarterat el bandoler. En canvi, però, no hi ha cap placa que indiqui el lloc de l'execució. Com que aquests actes solien tenir lloc a places on podien ser seguits per més gent i no pas a la cruïlla de dos carrers, alguns historiadors assenyalen la plaça del Quarter de Valls com el lloc on La Pera va morir.